

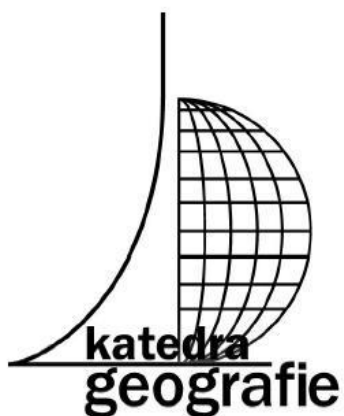
TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

Katedra geografie

Aplikovaná geografie

Terénní praktikum 2

HORNÍ SUCHÁ

ODAPI

Autor:

Lucie Sandleiterová

Liberec, červen 2011

Obsah

1. Úvod	1
2. Pozorování, pohled návštěvníka	2
3. Popis Horní Suché	3
4. SWOT Analýza	5
5. Program řešení problémů	5
6. Vybrané téma pro studium – proč zde lidé žijí?	6
7 Shrnutí.	7
8. Zdroje.....	8
9. Příloha - fotografie	8

1. Úvod

V rámci terénního praktika bylo mým úkolem detailně prozkoumat část města Liberce Horní Suchou. V této části, která je dvanáctou částí krajského města, jsem pečlivě pozorovala běžný život obyvatel, sídelní strukturu a přemýšlela nad budoucností této části. Sestavila jsem analýzu SWOT, která charakterizuje silné a slabé stránky území, dále její příležitosti a hrozby. Při tomto průzkumu Horní Suché se na mě těch pár obyvatel, které jsem tam vždy potkala, dívalo nevěřícně. Nikdy prý nepředpokládali, že se o tuto odlehlou část města bude zajímat studentka Technické univerzity v Liberci. Ale díky těmto několika obyvatelům jsem ještě hlouběji nahlédla do jejich života.

Obr. č. 1 – Lokalizace Horní Suché

Zdroj: http://maps.google.com/maps?f=q&source=s_q&hl=en&geocode=&q=Liberec-Horn%C3%AD+Such%C3%A1,+%C4%8Cesk%C3%A1+republika&aq=2&sl=37.0625,-95.677068&ssp=31.426353,56.513672&ie=UTF8&hq=&hnear=Horn%C3%AD+Such%C3%A1,+Czech+Republic&ll=50.762766,15.008526&spn=0.012243,0.043945&t=h&z=15

2. Pozorování, pohled návštěvníka a občana

Horní Suchá u Liberce budí na návštěvníka dojem jako velice tiché, klidné a naprosto neutrální místo, kde se jen stěží uvěří tomu, že zde obyvatelé žijí svůj běžný život.

Po prozkoumávání celé části Vás doprovází ticho na každém kroku, které je lehce narušováno malými kaskádami Ostašovského potoka, který lemuje kraj Horní Suché, dále je to hluk od projíždějících kamionů nebo jako mě místní pes.

Můj pohled, jakožto návštěvníka této části města Liberce, je zneklidňující. Když jsem si studovala mapu, kde se vlastně Horní Suchá nachází a jak je tato část velká, zjistila jsem, že je to táhnoucí se silnice obklopena z obou stran rodinnými domy. Po vystoupení z městského autobusu na zastávce Ostašov – škola mě ihned padla do oka budova Technické univerzity. Jedná se o základní školu, resp. o Fakultní školu Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci. Tato škola se nachází uprostřed celé Horní Suché. Hned vedle tohoto pracoviště je vystavěno malé odpočinkové místo, které mi posloužilo jako ideální místo pro vlastní pozorování života v Horní Suché. Po hodinovém pozorování jsem zaznamenala velký počet projíždějících kamionů, zhruba po dvacetiminutovém intervalu zastavení autobusové linky MHD a celkově 8 místních obyvatel, kteří vystupovali z autobusu. Jednalo se především o starší spoluobčany, v pozdějších hodinách k nim přibýly i děti. Velice často jsem si pokládala otázku, jak ti lidé zde mohou žít svůj běžný život, když tu nic, ale opravdu nic není? Po nějakém čase jsem tuto odpověď zjistila.

Horní Suchá z pohledu staršího občana je popsána jako velice krásné místo s čistým ovzduším, příjemnými lidmi, ale s čím dál více narůstajícím počtem chat, které by mohly zanedlouho udělat z Horní Suché rekreační oblast. Někteří obyvatelé tuto vizi nemají a přáli by si, aby byla Horní Suchá opět spojena s Ostašovem, jako tomu bylo v minulosti. Obyvateli je zde naprosto postrádán obchod se smíšeným zbožím (musejí dojíždět do vzdálenějších nákupních center), chybí zde odpočinkové zařízení typu pohostinství. Občané se nemají jak veřejněji sdružovat, proto jsou zde lidé uzavřeni ve svých domovech. Celkově by obyvatelé Horní Suché uvítali rozhodně odklon kamionů, které zde ničí silnice a zhoršují kvalitu ovzduší, jelikož zde není vystavěn chodník, mimo několika desítek metrů směrem k Ještědu, tak hrozí nebezpečí sražením některého z obyvatel. Silnice, po kterých tyto kamiony jezdí směrem na Karlov Pod Ještědem a na Růžodol I., jsou úzké a velice často hrozí, že se potkávající kamiony zde střetnou.

3. Popis Horní Suché

Horní Suchá je dvanáctou městskou částí města Liberce. Je to velice malá část a nachází se na západní straně mezi částmi Ostašov a Karlov Pod Ještědem. Katastrální území činí 572, 69ha, počet domů zde byl 112 k roku 2009, co se týče počtu obyvatel v Horní Suché, tak v roce 2001 jich zde žilo 316. Jelikož letošní Sčítání lidu, domů a bytů není zpracováno, nelze tedy jednoznačně říci, kolik dnes žije v Horní Suché obyvatel. Podle zkoumání bych se odvážila tvrdit, že by to mohlo být zhruba 50 trvale žijících obyvatel. Bohužel ani místní občané nemají tušení, kolik jich zde vlastně žije. Horní Suchou spravuje Magistrát města Liberce.

Od centra Horní Suché, kde se nachází základní škola, směrem na západ k Ještědu vede silnice, obklopená rodinnými domy. Pozoruhodné je to, že se zde střídá nová zástavba se starou. Obyvatelé se snaží své domy zrekonstruovat či rozšiřovat a zvelebovat. Nachází se zde také jeden starý malý bytový dům, ve kterém žijí převážně starší občané. Za železničním mostem, který vede přes hlavní silnici, se nachází areál Velkoobchodního skladu Cash&Carry, ale ten spadá do katastrálního území městské části Ostašov.

Obr. č. 2 – Novostavby v Horní Suché

Foto: autor

Hranice Horní Suché končí pod lesy pod Ještědem, zde se převážně nacházejí chaty a směrem ke středu části se nachází trvale zatravněné porosty a pole. Tyto travní porosty by se daly jistě využít také pro zemědělské účely v soukromém sektoru. Směrem na Růžodol I. se nacházejí také rodinné domy podél hlavní silnice, hřiště a na pravém břehu Ostašovského potoka se rozprostírá malá skládka kovového odpadu. V tomto směru je vidět převážně novostavba. Na samém konci Horní Suché stojí Autoservis a Taxi transport Kordík.

Bohužel velký nedostatek je shledán v službách a obchodem pro obyvatele. Jedinou službou je zde pravidelná linka MHD Liberec a místní autoservis s náhradními díly pro motoristy. Občanům zde chybí obchod se smíšeným zbožím, protože musí dojíždět do větších nákupních center typu Globus v nedalekém Růžodole. Toto nákupní centrum je sice relativně blízko, ale bylo mi oponováno, že když potřebují „honem něco“, tak v Horní Suché nemají možnost si to pořídit i když by plocha pro vystavění obchodu byla.

Obr. č. 3 – Trvale zatravněné porosty nad domovní zástavou

Foto: autor

4. SWOT Analýza

Vnitřní silné stránky	Vnitřní slabé stránky
1. pospolitost obyvatel	1. špatná infrastruktura
2. čistota ovzduší, klid	2. stará domovní zástavba
3. fakultní škola TUL	3. obchody
4. příroda	4. veřejná vybavenost
Vnější příležitosti	Vnější hrozby
1. rozvoj lokality – ekonomické hledisko	1. špatná infrastruktura
2. bydlení	2. připojení k Ostašovu
3. turisté	3. zvýšení tranzitní dopravy
4. sezónní občerstvení, obchod	4. stěhování obyvatel

5. Program řešení problémů

Program řešení problémů v sobě zahrnuje různé zásahy a změny, které by se v dané lokalitě z pohledu výzkumníku mohly v budoucnosti řešit. Co se týče Horní Suché, tak ji výše bylo zmíněno, jaké nedostatky tu nejen já, jakožto výzkumník a i obyvatelé, shledávají.

První ideou, kterou občané považují za prvotní, je vybudování obchodu s potravinami a ostatními základními potřebami. Vize by byla v malém obchodě, který by měl otevírací dobu přizpůsobenou obyvatelům Horní Suché, tzn. např. otevírací doba v odpoledních hodinách, kdy se většina obyvatel vrací zpět domů z práce. Mohlo by zde být vybudováno i menší pohostinství, které by jistě uvítali jak turisté, tak obyvatelé. Existovala by zde vize postupného rozvoje celé Horní Suché, tzn. nalákání velkého investora, který by zde obyvatelům tyto potřeby zprostředkoval a zajistil. Ale je tu nebezpečí dopadu po vybudování těchto objektů. Je velice možné, že by si někteří občané navykli na místní pohostinství, kde by se začali scházet s ostatními a strávili by zde celý den několikrát v týdnu. Toto je můj vlastní předpoklad, jelikož po procestovaných podobných lokalitách, velice podobných Horní Suché, tito občané kazili celkový pohled na danou obec/lokalitu. Ač se v mém případě jednalo o navštívení slovenských vesnic, tak obrázek posedávajících občanů zde dominoval. Po rozhovorech a debatách s občany Horní Suché někteří souhlasili a nepřáli by si, aby se i tento obrázek nastínil každému návštěvníkovi této poklidné a krásné části Liberce.

6. Vybrané téma pro studium – proč zde lidé žijí?

Proč lidé v Horní Suché žijí – otázka, kterou jsem si velice často při samotném výzkumu pokládala. Po prozkoumání jsem zjistila, že zde opravdu nic není, myslím tím, že zde není žádné kulturní zařízení, není zde obchod s potravinami, není zde pohostinství, žádný park či jiné pořádné odpočinkové místo a hlavně tu nejsou téměř žádní obyvatelé. Slovo žádní je zavádějící, ale když během dne potkáte skoro deset obyvatel v části, která před deseti lety čítala několik stovek obyvatel, tak se může říci v porovnání s rokem 2001, že tu téměř žádní obyvatelé nejsou. Proč zde lidé tedy žijí, jsem se dozvěděla od několika obyvatel, kteří měli čas a zájem podílet se na mé závěrečné práci o Horní Suché.

Z minulosti byli obyvatelé Horní Suché především členové rodin, dalo by se říci, že to bývala rodinná část Liberce. Ovšem po větším ekonomickém rozvoji Liberce se obyvatelé začali stěhovat za prací do centra města nebo alespoň blíže ke svým pracovním příležitostem. Toto mělo za následek rapidnější pokles obyvatel v Horní Suché.

V dnešní době je počet obyvatel v Horní Suché velice nízký. Obyvatelé jsou zde se svým životem spokojeni, i když tu nemají výše zmiňované obchody a služby. Lidem se zde nejvíce líbí prostředí, dýchají tu oproti centru rozhodně čistší vzduch, mají zde klid a velice dobře chráněné soukromí. Dále si velice pochvalují bezpečnost, a žádný výskyt romských občanů.

Co se týče budoucnosti u starších občanů, tak podle jejich sdělení je naprosto jasná. Chtějí zde dožít svůj život a nechtějí se stěhovat do domova důchodců. Někteří zde žijí již od svého mládí, a tak nevidí žádný důvod, proč by měli svůj život dožít jinde, když Horní Suchá je odjakživa jejich domovem. Obyvatelé středního věku nemají zatím jasno, jak se svou budoucností dále naloží. Většina z nich vystavěla nové domy (přestěhování z centra města), a tak by zde chtěli zůstat delší dobu. Bohužel od obyvatel dospívajícího věku se mi nepodařilo odpověď o svém životě v Horní Suché dostat, tak můžeme jen předpokládat stěhování do centra Liberce nebo do jiného města v rámci pracovních příležitostí.

7. Shrnutí

Po prozkoumání a rozhovorech s místními obyvateli bylo zjištěno, že i bez potřebných služeb a prostředků pro běžný život lze v tak odlehlé části Liberce bez větších problémů žít. Horní Suchá je malebná a klidná část Liberce, ve které jsou obyvatelé velice ochotní a příjemní. Co se týče funkčního uspořádání, tak jsou zde převážně vystavěny novostavby a také se tento trend velice rozšiřuje. Novostavby jsou zde doplněny původní starou, udržovanou zástavbou. Dále mimo stavebních ploch zaujímají v katastrálním území podstatnou část trvale zatravněné porosty a zemědělské plochy. Ohledně poskytovaných služeb města Liberce je pravidelná linka MHD č. 16, kterou obyvatelé velice často využívají jako dopravní prostředek pro dojezd na své pracoviště. I když jsou zde obyvatelé spokojeni, shledávají zde nedostatky ve službách a veřejném prostoru. Postrádají zde odpočinkové zařízení nebo park, restaurační zařízení, obchod s potravinami a vybudování nebo opravení technické infrastruktury.

Celkově se dá o Horní Suché říci, že je to velice vhodné území pro další rozvoj, který by zaručil obyvatelům výstavbu potřebných zařízení. Ovšem závisí také na obyvatelích, jestli by tyto rapidní změny uvítali, kdyby se vyskytla možnost rozvoje Horní Suché.

Obr. č. 4 – Sportovní hřiště v Horní Suché

Foto: autor

8. Zdroje

- Vlastní průzkum lokality, vlastní fotografie
- Dotazování obyvatel
- Český úřad zeměměřičský a katastrální [online]. 2011 [cit. 2011-06-14]. Cuzk.cz. Dostupné z WWW:
http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=0&AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:682489
- Marushka [online]. 2011 [cit. 2011-06-14]. Marushkapub.liberec.cz. Dostupné z WWW: <http://marushkapub.liberec.cz/default.aspx?themeID=472>
- Google maps [online]. 2011 [cit. 2011-06-14]. Maps.google.com. Dostupné z WWW: http://maps.google.com/maps?f=q&source=s_q&hl=en&geocode=&q=Liberec-Horn%C3%AD+Such%C3%A1,+%C4%8Cesk%C3%A1+republika&aq=2&sll=37.0625,-95.677068&sspn=31.426353,56.513672&ie=UTF8&hq=&hnear=Horn%C3%AD+Such%C3%A1,+Czech+Republic&ll=50.762766,15.008526&spn=0.012243,0.043945&t=h&z=15

9. Přílohy - fotografie

Obr. č. 5 – Menší panelový dům v Horní Suché

Foto: autor

Obr. č. 6 – Fakultní škola Pedagogické fakulty TU v Liberci

Foto: autor